

BRUKSREGLER

Godkjent av Landbruks- og matdepartementet 05.12.2011

FORORD

Disse bruksregler er gitt med hjemmel i lov av 19. juni 1992 nr. 59 om bygdeallmenninger §3-7, og er godkjent av Landbruks- og matdepartementet etter bestemmelsene i samme lovs §3-8.

Bruksreglene er bindende for allmenningsstyret og de eiendoms- og bruksberettigede. Bruksreglene skal legges til grunn for styrets forvaltning av allmenningen og de eiendoms- og bruksberettigedes utøvelse av bruksrettene, ved siden av bestemmelsene i lov om bygdeallmenninger og annet lovverk.

Bruksreglene følger i det vesentlige lovens system, slik at en i kapitlene 2 til 8 finner nærmere bestemmelser om bruksrett, forvaltning og administrasjon, valg og de enkelte bruksretter. På flere punkter er lovens regler gjengitt, i en noe bearbeidet form. Dette er gjort av informasjonshensyn, og fritar ikke de eiendoms- og bruksberettigede for det ansvar de har til å sette seg inn i lovens bestemmelser. For å få oversikt over de bestemmelser som gjelder er det derfor nødvendig å lese lovverk og bruksregler i sammenheng, samt å holde seg orientert om de avgjørelser som fattes av styret.

§ 1. FORMÅL

Formålet med disse bruksregler er å sikre en forsvarlig forvaltning og utnyttelse av allmenningen innen lovens rammer, slik at den kan opprettholdes som en fellesressurs til beste for de eiendoms- og bruksberettigede, og dernest til beste for bosetting, næringsvirksomhet, naturmiljø og friluftsliv i bygdelaget.

§ 2. BRUKSRETT

2.1. Vilkår for bruksrett (lovens § 2-1)

Bruksrett ligger til jordbrukseiendommer innen det bygdelag som fra gammel tid har utøvd bruksrett i allmenningen. Med jordbrukseiendommer forstås eiendommer som etter dyrket areal, beliggenhet, bebyggelse og bruk har karakter av jordbruk.

2.2. Bruksrettens innhold (lovens § 2-2)

Eier av eiendom med tilliggende bruksrett kan bare utøve retten til dekning av eiendommens behov ved jordbruksmessig drift. Retten skal kunne utøves på en måte som til enhver tid er i samsvar med rasjonell bruk, og som er naturlig etter tiden og forholdene.

Er allmenningens avkastning utilstrekkelig til dekning av det samlede bruksbehov, skal styret foreta en forholdsmessig avkorting i ytelsene.

2.3. Bruksrettsregister, eierskifte (lovens § 2-5)

Styret har ansvar for at det føres register over eiendommer med tilliggende bruksrett. Registeret er grunnlaget for manntallet ved valg av allmenningsstyre. Registeret skal inneholde opplysninger om dyrket areal, om foretatte tildelinger av ytelser fra allmenningen og hvem som til enhver tid utøver bruksretten.

Ved eierskifte og endringer med hensyn til utøvelse av bruksretten, eller stemmerett ved allmenningsvalg, skal eieren gi skriftlig underretning til styret.

2.4. Bortfall av bruksrett (lovens § 2-6)

For bortfall av bruksrett gjelder lov om bygdeallmenninger § 2-6. Etter denne bestemmelse faller bruksretten bort:

1. Hvis jordbruksdriften på eiendommen blir lagt ned, og
 - a) jorden tas i bruk til annet formål, eller
 - b) blir liggende nede i et sammenhengende tidsrom av 5 år.
2. Hvis eiendommen ved frasalg, annen frivillig avståelse, ekspropriasjon eller omdisponering mister sin karakter av jordbruk.

Bortfall av bruksrett inntreffer først når styret har truffet avgjørelse om det, og eieren av den eiendom det gjelder er underrettet om avgjørelsen. Når vilkårene foreligger, har styret plikt til å treffe avgjørelse om bortfall av bruksrett.

2.5. Betaling for ytelser (lovens § 2-7)

Den som utøver bruksretten er ansvarlig overfor allmenningen for riktig betaling av allmenningsytelsene. Ytelsene kan om nødvendig gjøres betinget av at det stilles betryggende sikkerhet for riktig betaling.

§ 3. FORVALTNING OG ADMINISTRASJON

3.1. Allmenningsstyret (lovens § 2-7)

Styret skal bestå av fem medlemmer med like mange varamedlemmer.

3.2. Styrets oppgaver og myndighet (lovens § 3-2)

Styret representerer både eier- og brukerinteressene og har til oppgave å forestå forvaltningen av allmenningen i samsvar med lovverket, disse bruksregler og skogbruksplan.

Styret har myndighet til å avgjøre alle spørsmål i forbindelse med allmenningens forvaltning og drift, herunder spørsmål om bruksrett, når ikke annet følger av lovverket. Styrets avgjørelser kan ikke påklages.

3.3. Allmenningsbestyrer (lovens § 3-5)

Bestyreren skal, hvis ikke annet er godkjent av departementet, ha utdanning i skogbruk. Bestyreren ansettes av styret. Arbeidsoppgaver, rettigheter og plikter går fram av lov om bygdeallmenninger, av instruks for stillingen og arbeidsavtale.

3.4. Skogbruksplan (lovens § 3-6)

Det skal til enhver tid foreligge en skogbruksplan for allmenningen.

3.5. Regnskap (lovens § 3-10)

Styret er ansvarlig for at regnskapsførsel skjer i overensstemmelse med lov om bygdeallmenninger § 3-10 og regnskapsloven, eventuelt etter nærmere bestemmelser for regnskapsførselen fastsatt av departementet.

3.6. Revisjon (lovens § 3-11)

Revisor velges av årsmøtet og skal være registrert eller statsautorisert. Som revisor kan velges et selskap som driver revisjonsvirksomhet.

3.7. Disponering av overskudd (lovens § 3-12)

Styret har ansvar for at overskudd disponeres i samsvar med lovens § 3-12. Eventuell utdeling av kontantutbytte kan bare skje etter godkjenning fra Landbruksdepartementet.

3.8. Årsmøtet og dets saker og myndighet (lovens §§ 3-13 og 3-14)

Om årsmøtet gir loven følgende bestemmelser:

§ 3-13 (årsmøte)

Årsmøte skal holdes av de eiendoms- og bruksberettigede hvert år innen utgangen av april måned. Møtet sammenkalles med minst 3 ukers varsel.

Allmenningsstyrets årsmelding og regnskap skal, sammen med saksliste for årsmøtet og eventuelt valgkomiteens forslag til styremedlemmer og varamedlemmer (jfr. § 4-7), legges ut til gjennomsyn for de eiendoms- og bruksberettigede senest 3 uker før årsmøtet holdes og med kunngjøring om utleggelsen. Nevnte dokumenter skal, senest samtidig med at de utlegges til gjennomsyn, sendes departementet, som har rett til å la seg representere på årsmøtet uten stemmerett.

Årsmøtet ledes av en møteleder som velges av årsmøtet. Møtet er lukket, med mindre det selv bestemmer noe annet.

For årsmøteforhandlingene og allmenningsstyrevalget skal det føres protokoll, som oppleses ved møtets slutt og undertegnes av to dertil valgte møtedeltakere.

§ 3-14 (årsmøtets saker og myndighet)

Årsmøtet skal:

1. Avgi uttalelse til allmenningsstyrets årsmelding og regnskap.
2. Avgi uttalelse til en orientering fra allmenningsstyret om planer for kommende års virksomhet.
3. Velge allmenningsstyre og valgkomité etter bestemmelsene i kapittel 4.
4. Fastsette godtgjørelse for medlemmene av allmenningsstyret.
5. Oppnevne revisor for neste års regnskap.
6. Avgi uttalelse i saker som noen med møterett ved skriftlig henvendelse til allmenningsstyret senest en uke før årsmøtet holdes, har krevd behandlet.
7. Avgi uttalelse i andre saker som fremlegges av allmenningsstyret med anmodning om uttalelse fra årsmøtet.

Årsmøtet har ingen beslutningsmyndighet i andre saker enn valg av allmenningsstyre og valgkomité og fastsettelse av godtgjørelse til allmenningsstyrets medlemmer og eventuelt

oppnevning og fastsettelse av godtgjørelse til revisorene. Uttalelser fra årsmøtet er veiledende og binder ikke allmeningsstyret.

§ 4. VALG AV ALLMENINGSSTYRE

Styret velges på årsmøtet, av og blant de eiendoms- og bruksberettigede, i henhold til manntallet og for øvrig slik som bestemt i lov om bygdeallmenninger kap. 4.

Valget tilrettelegges og ledes av en valgkomité som velges på årsmøtet i forbindelse med styrevalget.

§ 5. VIRKESRETT

5.1. Virkesrett (lovens §5-1)

Eiendom med tilliggende bruksrett har rett til trevirke til dekning av eiendommens jordbruksmessige behov, etter de nærmere bestemmelser i lov om bygdeallmenninger og disse bruksregler. Ut fra nevnte bestemmelser er det styrets oppgave å fastslå det jordbruksmessige behov i hvert enkelt tilfelle.

5.2. Uttak av virke (lovens §3-7 d, jfr. §5-4)

Det skal søkes på forhånd om:

- Rabatter og bidrag på materialer til alle nybygg, tilbygg og større vedlikeholdsarbeider.

Søknader fremmes på den måte styret bestemmer. Betalingsbetingelser fastsettes av styret.

Søknad om ytelse til nybygg, tilbygg og større vedlikeholdsarbeider skal behandles av styret. Styrets leder og bestyrer kan i fellesskap behandle mindre uttak av materialer, innenfor de rammer styret setter.

Søknad om bruksrettytelser må inneholde opplysninger om eiendommens navn, gårds- og bruksnr., hvem som er eier og bruker, hva materialene skal brukes til og ellers de opplysninger allmenningen måtte kreve. Om styret finner det nødvendig, må det leveres tegninger. Ufullstendige og for sent innkomne søknader kan avvises.

Dersom ytelsene ikke er tatt ut innen ett år etter innvilging av søknad om bruksrettytelser, faller tilsagnet bort dersom det ikke foreligger spesielle forhold som gjør at styret kan opprettholde vedtaket.

Nærmere regler om virkesrabatt og bidrag (lovens §3-7 f)

Satsene for rabatter og bidrag fastsettes av styret.

Ansvar for oppmåling av bidragsberettigede tiltak ligger hos styret. Oppmålingen kan foretas av styremedlemmer eller den/de styret delegerer dette til. Krav på bidrag bortfaller dersom oppmåling ikke er forlangt senest ett år etter at byggearbeidet er utført.

5.3. Bruk og behandling av mottatt virke – omgjøring av tildeling m.v. (lovens §5-6)

Mottatt virke må behandles forsvarlig og benyttes innen rimelig tid. Virke og andre ytelser skal anvendes til de formål som er forutsatt ved tildelingen, og kan ikke selges eller anvendes på annen måte uten styrets samtykke. Ved overtredelser kan styret omgjøre tildeling som er foretatt og kreve virket tilbake eller kreve rabatt eller tilskudd tilbakebetalt i h.h.t. bestemmelsene i lov om bygdeallmenninger. Styret kan nekte ny tildeling av virke inntil oppgjør er foretatt.

Styret kan iverksette nødvendige kontrolltiltak for å forsikre seg om at virke og andre ytelser brukes i samsvar med regelverket.

5.4. Refusjon (tilbakebetaling) av ytelser fra allmenningen (lovens §5-7)

Ved fradeling/salg av bygninger fra en bruksberettiget eiendom, kan styret kreve en forholdsmessig refusjon av mottatte bruksrettigheter såfremt det har gått mindre enn 25 år siden ytelsene ble mottatt. Refusjonens (tilbakebetalingens) størrelse fastsettes av styret.

5.5. Gjenoppføring og utbedring av bygninger etter brann eller annen skade (lovens §5-8)

Det gis ikke utvisning, virkesrabatt eller tilskudd ved gjenoppføring eller utbedring av skadde bygninger som har, eller kunne ha vært fullverdiforsikret.

5.6. Bygninger som ikke tjener noe aktuelt jordbruksmessig behov (lovens §5-9)

Virkesretten kan ikke nyttes til oppføring eller vedlikehold av bygninger som ikke tjener noe jordbruksmessig behov. Med styrets samtykke kan virkesretten likevel nyttes dersom bygningene senere antas å tjene jordbruksmessige behov eller når vernehensyn eller andre særlige hensyn tilsier det.

5.7. Føderådsbygninger (lovens §5-10)

Når styret finner at eiendommens jordbruksmessige betydning tilsier det, kan virkesretten nyttes til oppføring og vedlikehold av føderådsbygning. Tildelingen begrenses i slike tilfelle til den størrelse og standard som er fastsatt av allmenningsstyret til enhver tid.

5.8. Driftsbygninger for utvidet produksjon (lovens § 5-11)

For driftsbygninger som er innrettet på eller planlagt for vesentlig større produksjon enn eiendommens forgrunnlag gir forutsetning for, kan virkesrett bare utøves for en slik forholdsmessig del av oppføring og vedlikehold som svarer til behovet ved vanlig jordbruksdrift på eiendommen. Med styrets samtykke kan virkesretten likevel nyttes til anlegg for slik utvidet produksjon, når særlige grunner tilsier det.

§ 6. BEITE. SETER

6.1. Beiterett (lovens § 6-1)

Eiendom med tilliggende bruksrett i allmenningen har rett til beite med så stor besetning som kan vinterføs på eiendommen. Hvis det kan skje uten vesentlig skade for skogen eller for andre bruksberettigede, kan styret samtykke i at det blir beitet med større besetning.

6.2. Beitebruksregler (lovens § 6-3)

Styret skal sørge for en fornuftig utnyttelse av beiteressursene i allmenningen, under hensyn til skogens produksjon og allmenningens flerbruksutnyttelse. Styret skal til enhver tid vurdere beitebeleggets størrelse og kan om nødvendig sette begrensninger for antall dyr av forskjellig slag som kan slippes på beite eller begrense beiting i deler av allmenningen. Styret kan videre fastsette slippe- og sanketider for beitedyra.

Styret kan pålegge de beiteberettigede å opprette eller delta i beitelag, og pålegge beitelagene å sørge for organisert tilsyn og sanking av dyr på beite. For å håndtere beitespørsmål kan styret vedta egne beitebruksregler, hvor bestemte oppgaver – etter styrets nærmere vurdering – kan delegeres til beitelagene.

Kostnadene ved slipping, tilsyn og sanking bæres av beitebrukerne alene eller i fellesskap.

6.3. Bestemmelser vedrørende seter i allmenningen (lovens §§6-4 til 6-9)

Eiendom med tilliggende bruksrett har rett til å få utvist seter i allmenningen – fortrinnsvis på fellesseter så lenge det er ledig kapasitet – når det godtgjøres at seter er nødvendig for driften av eiendommen. For utvisning av seter, bortfall av seterrett, rett til seterhus etter bortfall, samt overføring av rett til seter gjelder bestemmelsene i lov om bygdeallmenninger, kap. 6.

§ 7. JAKT OG FANGST

7.1. Forvaltningen av jakt og fangst (lovens § 7-6)

Forvaltningen av jakt og fangst skal ha som mål å oppnå et fornuftig viltstell ut fra skoglige og andre forhold, og en rasjonell utnyttelse av jakta i allmenningen, innenfor rammen av gjeldende lovgivning. Styret kan bestemme at det skal utarbeides planer for forvaltning av storviltstammen, eventuelt i samarbeid med tilgrensende eiendom.

7.2. Jakt på hjortevilt og bever (lovens § 7-6)

Styret og administrasjonen har ansvaret for forvaltningen av jakt på hjortevilt og bever. Styret kan bestemme hvem som skal ha anledning til å drive slik jakt, fastsette begrensninger i antall jegere, i antall vilt av ulike slag som tillates felt eller fanget, og begrensninger i tid, område og måten for utøvelse av jakt og fangst – alt innenfor de rammer som til enhver tid fastsettes av viltmyndighetene.

7.3. Rett til småviltjakt (lovens §§7-1 og 7-2)

Rett til jakt og fangst på småvilt har den som utøver bruksrett, med tilhørende husstand, slik det følger av bygdeallmenningslovens §7-1. Styret avgjør i hvilken utstrekning jaktkort skal utstedes til andre enn de som er nevnt i første ledd og eventuelt fordelingen mellom innenbygdsboende og andre.

7.4. Bortleie/driftsavtale for småviltjakta (lovens §§7-4 og 7-5)

Styret kan, for inntil fem år om gangen, inngå avtale om administrasjon av jakta med organisasjon som har fremme av jakt og viltpleie som formål. Styret fastsetter betingelsene for avtalen. Dersom jakta leies bort, kan dette bare skje for ett år om gangen. Bruksberettigede som ønsker å jakte kan ikke utelukkes selv om jakta leies bort.

7.5. Jaktkort for småviltjakta (lovens §7-7)

Ingen må drive jakt og fangst av småvilt i allmenningen uten på forhånd å ha løst jaktkort i samsvar med disse regler. Jaktkortet skal lyde på navn og kan ikke overdras. Det skal alltid

bringes med under jakta og forevises på forlangende. Jaktkort utstedes bare mot forevisning av kvittering for betalt jegeavgift.

Inntektene av salg av jaktkort tilfaller allmenningsskassen dersom ikke annet er bestemt i avtale med organisasjon som allmenningen har driftsavtale med, og som har fremme av jakt og viltstell som formål.

7.6. Felles viltområder (lovens §7-3)

Der hvor forholdene ligger til rette for det, kan styret samarbeide med andre om felles tiltak til fremme av viltstellet, felles jaktregler og felles jaktkort, som omhandlet i viltlovens §§37 og 38.

7.7. Rapportplikt (lovens §7-6, viltlovens §50)

De som får utstedt jaktkort for allmenningen/området, plikter å gi de oppgaver over felt og fanget vilt som blir krevd av styret eller blir pålagt av viltmyndighetene.

7.8. Oppsyn (lovens §7-6)

Styret sørger for nødvendig oppsyn, og skal påse at oppsynet er effektivt, og at overtredelser av lover og regler blir innberettet til styret.

Hvor forholdene ligger til rette for det, kan styret samarbeide med andre om felles oppsyn over større områder.

7.9. Nødvendige begrensninger i jaktadgangen (lovens §7-6)

Innenfor rammen av viltmyndighetenes bestemmelser om jakttider m.m. kan styret foreta innskrenkninger med hensyn til tiden, området og måten for utøvelse av jakt og fangst. Det samme gjelder begrensning i antall jegere og i antall vilt av ulike slag som tillates felt eller fanget.

§ 8. FISKE

8.1. Forvaltningen av fisket (lovens §8-7)

Forvaltningen av fisket skal ha som mål å oppnå en rasjonell utnyttelse av fisket, innenfor rammen av gjeldende lovgivning.

8.2. Rett til fiske (lovens §8-1)

Rett til fiske har den som utøver bruksrett, med tilhørende husstand, slik det følger av lovens §8-1.

Styret avgjør om det skal åpnes adgang til fiske for andre personer enn de som er nevnt i første ledd i hele eller deler av allmenningen. Styret kan også bestemme at det skal åpnes adgang til fiske med andre redskaper enn krok, og betingelsene for slikt fiske.

For øvrig gjelder de regler som er fastsatt for kommunen og allmenningsbygdelaget med hensyn til fisketider, redskap, minstemål m.v.

8.3. Felles fiskeområde (lovens §8-4)

Der hvor forholdene ligger til rette for det, kan styret samarbeide med andre om felles tiltak til fremme av fisket, felles fiskeregler og felles fiskekort.

8.4. Driftsavtale/bortleie (lovens §§8-5 og 8-6)

Styret kan, for inntil fem år om gangen, inngå avtale om administrasjon av fisket med organisasjon som har fremme av fisket som formål. Styret fastsetter betingelsene for avtalen. Dersom fisket leies bort, kan dette skje for ett år om gangen.

8.5. Fiskekort (lovens §8-8)

Alle som skal fiske i allmenningen må løse fiskekort, som skal lyde på navn. Kortet kan ikke overdras. Styret fastsetter vederlaget for fiske med forskjellige redskaper. For andre enn bruksberettigede kan det fastsettes egne satser.

Inntekter ved salg av fiskekort tilfaller allmenningsskassen dersom ikke annet er bestemt i avtale med organisasjon som allmenningen har driftsavtale med, og som har fremme av fisket som formål.

8.6. Oppsyn (lovens §8-7)

Styret skal sørge for nødvendig oppsyn, og påse at oppsynet er effektivt, og at overtredelser av lover og regler blir innberettet til styret.

Dersom forholdene ligger til rette for det, kan styret samarbeide med andre om felles oppsyn over større områder.

§ 9. OVERTREDELSER

Overtredelse av disse bruksregler kan medføre politianmeldelse og straff med bøter, jf bygdeallmenningslovens § 9-3, for så vidt ikke strengere straffebestemmelser kommer til anvendelse på forholdet.

§ 10. IKRAFTTREDELSE

Disse bruksregler er godkjent av Landbruks- og matdepartementet 05.12.2011 og trer i kraft fire uker etter kunngjøring, jf bygdeallmenningslovens § 3-9. Fra samme tidspunkt oppheves tidligere bruksregler for Brandbu og Tingelstad allmenning godkjent av Landbruksdepartementet 12.12.2003.

Bruksreglene skal gjennomgås, og eventuelt endres, minst hvert 20. år.

**DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT**

Brandbu og Tingelstad almenning
Storlinna 122
2770 JAREN

Deres ref
Lars Olav Jensen

Vår ref
201101038-/JOH

Dato
05.12.2011

Søknad om godkjenning av nye bruksregler

Vi viser til mottatt søknad av 6. juli 2011 om godkjenning av endringer i bruksregler for Brandbu og Tingelstad almenning.

Departementet har ingen merknader til endringene og de nye bruksreglene er således godkjent. Vi vil samtidig få beklage at behandlingen av saken har tatt lang tid.

Med hilsen

Ivar Ekanger (e.f.)
avdelingsdirektør

Johannes Edvin Haug
seniorrådgiver